

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 473/2021-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti obchodnej spoločnosti **AGRO MX s. r. o.**, IČO 36 617 415, Družstevná 36, Prešov, zastúpenej JUDr. Petrom Ličákom, Kapušany, Prešov, proti postupu „*Okresného súdu Prešov a Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cb 173/2014*“ takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 24. februára 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) a Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cb 173/2014 (ďalej len „napadnuté konanie“).
2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa v procesnom postavení žalobkyne žalobou podanou 4. decembra 2013 na okresnom súde domáhala na žalovanom zaplataenia sumy 7 961,79 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Svoj nárok si uplatnila na základe zmluvy o nájme nebytových priestorov č. 2010/1 uzavretej medzi ňou a žalovaným. Uviedla, že od podania žaloby do dnešného dňa uplynulo sedem rokov, avšak bez konečného rozhodnutia vo veci.
3. Sťažovateľka vo vzťahu k námietke o porušení jej základného práva (bod 1 rozhodnutia) poukázala na judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) venovanú danej problematike. Zároveň vyjadrila názor, že predmetom súdneho sporu nie je vec právne ani fakticky zložitá, strany sporu svojím správaním nezapríčinili prietahy v konaní, pojednávaní sa riadne zúčastňovali, predkladali vyjadrenia a svoje návrhy a aktívne reagovali

na výzvy súdu. Zdôraznila, že už v prvých rokoch trvania sporu bolo vykonané dokazovanie postačujúce na rozhodnutie veci, avšak „... *súdy aj napriek tomuto dokazovaniu nevedeli vec počas súdnych konaní vyhodnotiť a rozhodnúť...*“.

4. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, že bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom „*okresného súdu a krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cb 173/2014*“ a prikáže „*okresnému súdu a krajskému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cb 173/2014*“ konať bez zbytočných prietáhov. Súčasne sa domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 12 000 eur a náhrady trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

6. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Sťažovateľka koncipovala svoju ústavnú sťažnosť vo všeobecnej rovine, pričom z jej obsahu nie je zrejmé, v čom konkrétne mal spočívať zásah okresného súdu a krajského súdu (konanie ktorého ani neoznačila spisovou značkou) do sťažovateľkou namietaného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Sťažovateľka, hoci zastúpená advokátom, bližšie nevymedzila obdobia prípadnej nečinnosti alebo neefektívnej činnosti, ktoré mali mať vplyv na porušenie ňou označeného práva, obmedzila sa len na subjektívne konštatovanie, že trvanie súdneho sporu 7 rokov (v ďalšom texte nesprávne uviedla 11 rokov, pozn.) je „*celkom jednoznačne neprimerané a neospravedliteľné*“. Ako prílohu svojej ústavnej sťažnosti predložila ústavnému súdu bez bližšieho vysvetlenia alebo zdôvodnenia uznesenie krajského súdu č. k. 5 Cob 11/2017-183 z 5. apríla, ktorým bol zrušený rozsudok okresného súdu č. k. 8 Cb 173/2014-134 z 13. septembra 2016. Z obsahu ústavnej sťažnosti nebolo možné zistiť, v akom štádiu sa vec k momentu podania ústavnej sťažnosti nachádzala a ktorý zo sťažovateľkou označených súdov aktuálne vec prejednáva.

8. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane uviedol, že je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovalo čo najpresnejší opis skutkového stavu a najmä logickú právnu argumentáciu, na základe ktorej možno konštatovať existenciu príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom, resp. rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a porušením v ústavnej sťažnosti označených práv garantovaných ústavou, resp. kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou, ktorého vyslovenia sa sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti domáha (IV. ÚS 574/2018, m. m. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 198/2012).

9. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania. Inak povedané, ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde.

10. Z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je podstatná najmä požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv, ako aj z § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje aj vo viazanosti sťažnostným petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti.

11. Sťažovateľka formulovala svoj petit zmätočným spôsobom, keď ústavnou sťažnosťou napadnuté konanie označila spisovou značkou, pod ktorou je konanie vedené súdom prvej inštancie, hoci jej petit zahŕňal aj návrh na deklarovanie porušenia práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a iné návrhy (k tomu bližšie bod 4 tohto rozhodnutia) aj vo vzťahu ku krajskému súdu.

12. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľkou formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavná sťažnosť sťažovateľky neobsahovala podstatné náležitosti požadované § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a preto je daný zákonný dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

13. Napriek týmto nedostatkom si ústavný súd v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti pre komplexné posúdenie veci vyžiadal od okresného súdu prehľad procesných úkonov uskutočnených v období po rozhodnutí krajského súdu č. k. 5 Cob 11/2017-183 z 5. apríla 2018 pripojenou sťažovateľkou k ústavnej sťažnosti.

14. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takejto ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03 a aj rozhodnutie ESLP o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009 vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike).

15. Sťažovateľka doručila ústavnému súdu svoju ústavnú sťažnosť 24. februára 2021, teda viac ako jeden rok od vyhlásenia druhého rozsudku okresného súdu (č. k. 8 Cb 173/2014-251 z 12. februára 2020) a jeden deň po tom, čo vo veci rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 4 Cob 74/2020-325 z 23. februára 2021, ktorý spolu s rozsudkom okresného súdu nadobudol právoplatnosť 8. apríla

2021. Predloženie spisu pritom odvolaciemu súdu trvalo od podania odvolania 13. marca 2020 do 1. októbra 2020 (približne šesť mesiacov) a odvolacie konanie do 8. marca 2021, keď bol spis vrátený naspäť prvoinštančnému súdu (necelých šesť mesiacov). Z uvedeného je zrejmé, že ústavný súd by ani potenciálne nemohol vzhliadnuť v postupe okresného súdu po vydaní jeho rozhodnutia ani v postupe krajského súdu v odvolacom konaní pod sp. zn. 14 Cob 74/2020 žiadnu okolnosť, ktorá by nasvedčovala porušeniu základného práva namietaného sťažovateľkou. Posúdením priebehu napadnutého konania k momentu podania ústavnej sťažnosti je možné uzavrieť, že aj keby sťažovateľka predložila ústavnému súdu ústavnú sťažnosť formou kvalifikovaného podania, je daný dôvod na odmietnutie pre jej zjavnú neopodstatnenosť [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

16. Keďže proti právoplatnému rozsudku krajského súdu č. k. 4 Cob 74/020-325 z 23. februára 2021 podal žalovaný 17. mája 2021 dovolanie, okresný súd pristúpil k vykonávaniu procesných úkonov súdu prvej inštancie podľa § 436 Civilného sporového poriadku. Overením aktuálneho stavu veci ústavný súd uzatvára, že súdny spis sa nachádza od 22. júna 2021 na Najvyššom súde Slovenskej republiky na rozhodnutie o dovolaní. Z uvedeného je možné uzavrieť, že aj vo vzťahu k postupu okresného súdu po podaní dovolania by bola námietka sťažovateľky o porušení jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy neopodstatnená a i pre túto časť konania bol daný dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

17. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky obsiahnutých v petite jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach, 7. decembra 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu